

STRATEGAETH LLAIS Y PLENTYN

Cyngor
Gwynedd

Llais Y Dysgwr Mewn Gwasanaethau Plant

Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn unrhyw iaith neu ddiwyg arall, e.e. print bras neu Braille, cysylltwch â'r Adran Addysg, Cyngor Gwynedd.

Cynnwys

Diben yr Atodiad	3
Datganiad Polisi	3
Egwyddorion Gweithredu	4
Sut mae llais y dysgwr yn bwydo i drefniadau Gwasanaethau Plant	5
Gwybodaeth, adborth a hawl i gywiro	6
Rôl goruchwyliaeth a sicrhau ansawdd	7
Beth ddylem ei weld mewn arfer effeithiol?	7
Mesur Effaith	8
Cwestiynau allweddol ar gyfer archwilio achos	8
Rolau a chyfrifoldebau	9
Crynodeb	9

LLAIS Y DYSGWYR MEWN GWASANAETHAU PLANT

Diben yr Atodiad

Diben yr atodiad hwn yw dangos, mewn ffordd glir ac ymarferol, sut mae llais, profiad byw, dymuniadau a theimladau plant a phobl ifanc yn bwydo i drefniadau Gwasanaethau Plant Cyngor Gwynedd. Mae'r atodiad yn ategu'r Strategaeth Llais y Plentyn drwy osod allan y cysylltiad rhwng gwaith uniongyrchol gyda phlant, cofnodion achos, goruchwyliaeth broffesiynol, gweithgareddau sicrhau ansawdd, adborth defnyddwyr gwasanaeth a threfniadau gwella gwasanaeth.

Datganiad polisi

Mae Gwasanaethau Plant yn gweithredu ar y sail bod llais y plentyn yn elfen hanfodol o ymarfer proffesiynol effeithiol, diogelu a gwneud penderfyniadau o ansawdd uchel. Nid yw llais y plentyn yn weithgaredd ychwanegol nac yn ofyniad cydymffurfio ar wahân; mae'n rhan annatod o asesu, cynllunio, gweithredu, adolygu, goruchwyllo a gwella gwasanaethau.

- Bydd pob plentyn yn cael cyfle gwirioneddol i fynegi ei safbwyntiau, ei deimladau, ei ddymuniadau a'i brofiadau mewn ffordd sy'n briodol i'w oedran, datblygiad, iaith, gallu ac anghenion cyfathrebu.
- Bydd barn y plentyn yn cael ei cheisio'n weithredol a'i chofnodi'n glir, gan gynnwys sut cafodd y wybodaeth ei chasglu, beth ddywedodd neu ddangosodd y plentyn, a sut y defnyddiwyd hynny wrth wneud penderfyniadau.
- Bydd llais y plentyn yn cael ei ystyried ochr yn ochr â barn broffesiynol, tystiolaeth risg, cyfrifoldebau diogelu a chyd-destun ehangach lles y plentyn.
- Pan nad yw'n bosibl gweithredu ar ddymuniad neu ddewis plentyn, bydd y rhesymau'n cael eu cofnodi ac, lle bo'n briodol, eu hesbonio i'r plentyn mewn ffordd onest, sensitif ac addas i'w oedran.
- Bydd rheolwyr yn defnyddio goruchwyliaeth, archwiliadau achos a gweithgareddau sicrhau ansawdd i sicrhau bod llais y plentyn yn weladwy, yn ddigonol ac yn dylanwadu ar gynllunio a phenderfyniadau.

Egwyddorion gweithredu

Gweithredu ar sail hawliau

Mae plant yn ddeiliaid hawliau. Mae eu hawl i gael eu clywed yn berthnasol i benderfyniadau unigol am eu bywydau ac i benderfyniadau ehangach am wasanaethau.

Gwranddo'n bwrpasol

Dylai fod pwrpas clir i bob sgwrs, arsylwad neu weithgaredd ymgysylltu, a dylai'r plentyn ddeall, cyn belled ag y bo'n bosibl, sut y gall ei lais ddylanwadu.

Cynhwysiant

Bydd dulliau cyfathrebu'n cael eu haddasu i'r plentyn, nid y plentyn i'r broses. Mae hyn yn cynnwys plant cyn-eiriau, plant di-eiriau, plant anabl, plant ag anghenion dysgu ychwanegol, plant sydd wedi profi trawma a phlant sy'n llai hyderus wrth siarad ag oedolion.

Diogelwch emosiynol

Dylid lleihau'r angen i blant ailadrodd eu stori. Bydd ymarferwyr yn cynllunio sut i wrando mewn ffordd sy'n lleihau straen ac yn parchu perthnasoedd ymddiriedus.

Tryloywder ac adborth

Mae gwranddo'n cynnwys dyletswydd i esbonio beth sydd yn ddigwydd nesaf. Bydd plant yn cael adborth priodol ar sut defnyddiwyd eu barn neu pam nad oedd modd gweithredu arni.

Atebolrwydd

Bydd tystiolaeth o lais y plentyn yn cael ei chynnwys mewn cofnodion, cynlluniau, penderfyniadau, adolygiadau a gweithgareddau sicrhau ansawdd.

Sut mae llais y plentyn yn bwydo i drefniadau Gwasanaethau Plant?

Mae'r llif canlynol yn dangos sut mae llais y plentyn yn symud o brofiad unigol y plentyn i ymarfer achos, goruchwyliaeth, sicrhau ansawdd a gwelliant gwasanaeth:

Ffynhonnell llais y plentyn	Sut mae'n cael ei gasglu	Sut mae'n bwydo i benderfyniadau	Tystiolaeth sicrwydd ansawdd
Gwaith uniongyrchol gyda'r plentyn	Sgyrsiau unigol; arsylwadau; offer cyfathrebu; gwaith chwarae neu weithgareddau creadigol; dulliau sy'n addas i oedran, iaith a datblygiad.	Yn llywio dealltwriaeth o brofiad byw, dymuniadau, teimladau, risgiau, cryfderau a'r hyn sy'n bwysig i'r plentyn.	Cofnodion achos clir; cyfeiriadau penodol at lais y plentyn mewn asesiadau, cynlluniau a nodiadau goruchwyliaeth.
Asesiadau llesiant a risg	Ceisio barn y plentyn fel rhan o'r asesiad; ystyried beth mae'r plentyn yn ei ddweud, ei ddangos neu ei gyfleu drwy ymddygiad.	Yn siapio dadansoddiad risg, anghenion, cryfderau, canlyniadau personol a chamau nesaf.	Archwiliadau achos yn profi a yw'r asesiad yn adlewyrchu profiad y plentyn ac nid barn oedolion yn unig.
Ymchwiliadau diogelu a honiadau yn erbyn person mewn sefyllfa o ymddiriedaeth	Sicrhau bod plentyn yn cael ei glywed mewn ffordd ddiogel, sensitif a chymesur, heb achosi niwed pellach.	Yn llywio penderfyniadau am ddiogelwch, trefniadau amddiffyn, rheoli risg a gwaith amlasiantaethol.	Goruchwyliaeth reoli, trafodaethau strategaeth, cofnodion penderfyniadau a samplu achosion diogelu.
Cynlluniau gofal a chymorth	Trafod beth sy'n bwysig i'r plentyn, beth sy'n gweithio,	Yn dylanwadu ar amcanion y cynllun, ymyriadau,	Adolygiadau cynllun; cofnodion cynnydd; tystiolaeth bod camau gweithredu'n cysylltu â

	beth sy'n peri pryder, a beth fyddai'n helpu.	trefniadau cyswllt, lleoliadau, cefnogaeth a mesurau llwyddiant.	dymuniadau a lles y plentyn.
Cyfarfodydd ac adolygiadau statudol	Cynnwys y plentyn yn uniongyrchol lle bo'n briodol; defnyddio eiriolaeth, datganiadau, cynrychiolaeth neu ddulliau eraill pan nad yw presenoldeb yn briodol.	Yn sicrhau bod y cyfarfod yn ystyried profiad a dymuniadau'r plentyn wrth benderfynu ar gynlluniau a chamau gweithredu.	Cofnodion cyfarfodydd yn dangos sut y cafodd barn y plentyn ei chyflwyno, ei hystyried a'i hymgorffori.
Eiriolaeth a dulliau cyfathrebu amgen	Atgyfeirio neu gynnis eiriolaeth annibynnol; defnyddio adnoddau gweledol, symbolau, cyfathrebu drwy berson ymddiriedus neu ddulliau arbenigol.	Yn lleihau'r risg bod llais y plentyn yn cael ei hidlo drwy oedolion neu ei golli oherwydd rhwystrau cyfathrebu.	Cofnod o gynnis eiriolaeth, rhesymeg penderfyniadau a thystiolaeth bod anghenion cyfathrebu wedi'u hystyried.
Cwynion, canmoliaeth ac adborth	Casglu adborth uniongyrchol gan blant a phobl ifanc am eu profiad o'r gwasanaeth.	Yn nodi cryfderau, rhwystrau, themâu profiad byw a meysydd i wella.	Dadansoddi themâu adborth; camau gwellia; adrodd i dimau, rheolwyr a threfniadau llywodraethu perthnasol.
Gweithgareddau cyfranogiad ehangach	Fforymau, grwpiau trafod, arolygon, digwyddiadau cyfranogiad a chysylltiadau â ffrwd gorfforaethol llais plant.	Yn bwydo profiadau plant i gynllunio gwasanaethau, comisiynu, polisi, blaenoriaethau gwellia a gwerthuso effaith.	Adroddiadau cyfranogiad; enghreifftiau "Dywedoch chi - Gwnaethom ni"; cynlluniau gweithredu gwasanaeth.

1. Asesu

Wrth asesu anghenion plentyn neu deulu, rhaid i'r asesiad gynnwys tystiolaeth glir o brofiad byw'r plentyn. Dylai'r asesiad wahaniaethu rhwng barn y plentyn, barn rhieni neu ofalwyr, arsylwadau ymarferwyr a dadansoddiad proffesiynol. Dylai'r cofnod ddangos sut y cafodd llais y plentyn ei geisio, a beth oedd yr effaith ar y dadansoddiad.

2. Cynllunio

Dylai cynlluniau gofal a chymorth, cynlluniau diogelu, cynlluniau plentyn sy'n derbyn gofal a chynlluniau pontio ddangos cysylltiad clir rhwng yr hyn sy'n bwysig i'r plentyn a'r camau a gytunir. Lle bo dymuniadau'r plentyn yn wahanol i'r hyn sy'n cael ei ystyried yn ddiogel neu'n briodol, dylai'r cynllun gofnodi'r rhesymeg a'r ffordd y bydd hyn yn cael ei esbonio.

3. Gweithredu ac ymyrryd

Dylai ymyriadau ymateb i'r hyn y mae'r plentyn yn ei ddweud neu'n ei ddangos am ei fywyd. Mae hyn yn cynnwys ystyried perthnasoedd pwysig, lleoliad, trefniadau cyswllt, profiad ysgol, iechyd emosiynol, hunaniaeth, diwylliant ac iaith.

4. Adolygu

Dylai adolygiadau brofi a yw'r cynllun yn gwneud gwahaniaeth o safbwynt y plentyn. Ni ddylid dibynnu ar fesurau proses yn unig. Dylai'r cwestiwn canolog fod: beth sydd wedi newid i'r plentyn, a sut rydym yn gwybod hynny gan y plentyn ei hun neu drwy dystiolaeth briodol arall?

5. Cau neu gamu lawr

Cyn cau achos neu gamu lawr i wasanaethau eraill, dylid ystyried a yw'r plentyn wedi cael cyfle i fynegi barn am y newid, a yw'r canlyniadau a oedd yn bwysig iddo wedi'u cyflawni, ac a yw trefniadau parhaus yn glir ac yn ddiogel.

Gwybodaeth, adborth a hawl i gywiro

Bydd y plentyn, mewn ffordd sy'n briodol i'w oedran a'i anghenion cyfathrebu, yn cael gwybod pwy sy'n gwneud y penderfyniad, beth fydd yn digwydd nesaf a phryd y bydd diweddariad ar gael.

Pan fo penderfyniad neu newid yn yr arfaeth, bydd diweddariadau priodol yn cael eu rhoi yn ystod y broses ac nid ar y diwedd yn unig. Bydd cofnod yn dangos pa adborth a roddwyd i'r plentyn, sut y'i rhoddwyd ac a oedd y plentyn yn deall y cam nesaf.

Bydd y plentyn yn cael cyfle, lle bo'n briodol, i gywiro neu herio crynodeb anghywir o'i safbwynt. Bydd gwahaniaeth rhwng geiriau'r plentyn, dehongliad oedolyn a barn broffesiynol yn parhau'n glir.

Mesur profiad uniongyrchol

Bydd sicrhau ansawdd yn cynnwys gofyn a oedd y plentyn yn teimlo ei fod wedi cael ei glywed, a oedd yn deall beth ddigwyddodd nesaf, ac a all weld sut yr ystyriwyd ei farn.

O brofiad unigol i welliant gwasanaeth

Bydd themâu dienw o waith achos, adborth, cwynion, canmoliaeth ac eiriolaeth yn cael eu rhannu â Llais Ni: Gwasanaethau a'r trefniadau llywodraethu perthnasol er

mwyn llywio gwella gwasanaethau, heb ddatgelu gwybodaeth bersonol.

Rôl goruchwyliaeth a sicrhau ansawdd

Mae llais y plentyn yn rhan o atebolrwydd proffesiynol ar bob lefel. Mae ymarferwyr yn gyfrifol am geisio, cofnodi a defnyddio llais y plentyn. Mae rheolwyr yn gyfrifol am sicrhau bod hynny'n digwydd yn gyson ac o ansawdd uchel. Mae gweithgareddau sicrhau ansawdd yn darparu tystiolaeth a her ynghylch pa mor weladwy ac effeithiol yw llais y plentyn mewn ymarfer.

- Goruchwyliaeth unigol: trafod beth mae'r plentyn wedi'i ddweud neu ei ddangos, sut mae hyn wedi llywio dadansoddiad a pha gamau sydd eu hangen nesaf.
- Goruchwyliaeth reoli a phenderfyniadau: sicrhau bod penderfyniadau allweddol yn nodi sut y cafodd llais y plentyn ei ystyried.
- Archwiliadau achos a samplu: gwirio ansawdd cofnodion, asesiadau, cynlluniau ac adolygiadau o safbwynt llais y plentyn.
- Gwerthusiadau ymarfer a diagnosteg fîm: adnabod themâu ar draws timau a gwasanaethau, gan gynnwys cryfderau a bylchau mewn ymarfer.
- Adborth defnyddwyr gwasanaeth: defnyddio profiadau plant, pobl ifanc a theuluoedd i lywio gwelliant gwasanaeth.
- Dysgu amlasiantaethol: defnyddio dysgu o adolygiadau, arolygiadau, trafodaethau diogelu ac adborth partneriaid i gryfhau ymarfer.

Beth ddylem ei weld mewn arfer effeithiol?

- Mae cofnodion achos yn cynnwys llais uniongyrchol y plentyn lle bo hynny'n bosibl, ac yn egluro dulliau cyfathrebu pan nad yw'r plentyn yn mynegi barn ar lafar.
- Mae asesiadau'n cynnwys dadansoddiad o brofiad byw'r plentyn, nid disgrifiad o amgylchiadau'r oedolion yn unig.
- Mae cynlluniau'n dangos cysylltiad rhwng dymuniadau, teimladau ac anghenion y plentyn a'r camau gweithredu a gytunwyd.
- Mae penderfyniadau'n dangos sut y rhoddwyd pwys priodol ar farn y plentyn, gan ystyried oedran, dealltwriaeth, aeddfedrwydd, diogelwch a lles.
- Mae plant yn cael adborth priodol am ganlyniad eu cyfraniad, gan gynnwys pan nad yw newid neu ddewis penodol yn bosibl.
- Mae rheolwyr yn herio achosion lle nad yw llais y plentyn yn weladwy neu lle mae'n cael ei gynrychioli'n bennaf drwy safbwynt oedolyn.
- Mae themâu o adborth, cwynion, canmolïaeth ac archwiliadau'n cael eu defnyddio i wella ymarfer a darpariaeth.
- Mae tystiolaeth bod plant sydd mewn perygl o gael eu tangynrychioli wedi cael dulliau addas i alluogi cyfranogiad.

Mesur effaith

Er mwyn dangos bod llais y plentyn yn cael effaith wirioneddol, dylai'r gwasanaeth allu dangos tystiolaeth ar dair lefel:

Lefel	Cwestiwn sicrwydd	Enghreifftiau o dystiolaeth
Plentyn unigol	A yw'r plentyn wedi cael ei glywed ac a yw ei lais wedi dylanwadu ar benderfyniadau am ei fywyd?	Cofnodion gwaith uniongyrchol; asesiadau; cynlluniau; adolygiadau; cofnodion penderfyniadau; adborth i'r plentyn.
Tim neu wasanaeth	A oes arfer cyson ar draws gweithwyr, timau a gwasanaethau?	Archwiliadau sampl; goruchwyliaeth; diagnosteg fîm; themâu o adborth; cynlluniau gwella fîm.
Strategol	A yw profiadau plant yn dylanwadu ar bolisi, comisiynu, cynllunio gwasanaeth a blaenoriaethau gwella?	Adroddiadau sicrhau ansawdd; dadansoddi cwynion/canmolïaeth; themâu cyfranogiad; adroddiadau perfformiad; enghreifftiau "Dywedoch chi - Gwnaethom ni".

Cwestiynau allweddol ar gyfer archwilio achos

- A yw'r cofnod yn dangos bod y plentyn wedi cael ei weld neu ei glywed yn uniongyrchol? Os nad yw, a oes rheswm clir?
- A yw dull cyfathrebu'r plentyn wedi'i ystyried a'i addasu'n briodol?
- A yw'r cofnod yn gwahaniaethu rhwng geiriau'r plentyn, dehongliad oedolyn a barn broffesiynol?
- A yw'r asesiad yn disgrifio profiad byw'r plentyn ac effaith amgylchiadau'r teulu arno?
- A yw penderfyniadau allweddol yn nodi sut y cafodd barn y plentyn ei hystyried?
- A oes tystiolaeth bod y plentyn wedi cael adborth ar beth fydd yn digwydd nesaf?
- A oes tystiolaeth o eiriolaeth neu gymorth cyfathrebu pan oedd hynny'n briodol?
- A yw'r cynllun yn cynnwys camau sy'n ymateb i'r hyn sy'n bwysig i'r plentyn?
- A yw goruchwyliaeth wedi trafod llais y plentyn ac wedi herio unrhyw fylchau?
- A oes tystiolaeth bod dysgu o'r achos yn bwydo i welliant ehangach lle bo hynny'n berthnasol?

Rolau a chyfrifoldebau

Rôl	Cyfrifoldeb mewn perthynas â llais y plentyn
Ymarferwyr	Ceisio, deall, cofnodi a defnyddio llais y plentyn mewn gwaith uniongyrchol, asesiadau, cynlluniau, cyfarfodydd ac adolygiadau.
Rheolwyr Tîm	Sicrhau bod llais y plentyn yn weladwy mewn goruchwyliaeth, cofnodion a phenderfyniadau; herio bylchau; cefnogi datblygiad ymarfer.
Rheolwyr Gwasanaeth	Adnabod themâu ar draws timau; defnyddio data, archwiliadau ac adborth i lywio gwelliant a datblygiad staff.
Uwch Arweinwyr	Sicrhau bod llais plant yn rhan o lywodraethu, cynllunio strategol, comisiynu, rheoli risg a blaenoriaethau gwella.
Partneriaid amlasiantaethol	Rhannu gwybodaeth berthnasol am brofiad y plentyn, cyfrannu at benderfyniadau cydlynol a sicrhau bod cynlluniau amlasiantaethol yn adlewyrchu llais y plentyn.
Plant a phobl ifanc	Cael cyfleoedd diogel, addas ac ystyrlon i rannu eu profiadau a gweld sut mae eu cyfraniad wedi cael ei ystyried.

Crynodeb

Mae'r atodiad hwn yn cadarnhau bod llais y plentyn yn rhan greiddiol o drefniadau Gwasanaethau Plant yng Ngwynedd. Mae'n cysylltu gwaith uniongyrchol gyda phlant â chofnodi, asesu, cynllunio, goruchwyllo, archwilio a gwella gwasanaethau. Y prawf o lwyddiant yw bod modd dangos sut y cafodd llais y plentyn ei ddeall, ei barchu, ei ystyried a'i ddefnyddio i wella penderfyniadau a chanlyniadau i blant.

Cyngor
Gwynedd